

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

	<p>Цара Душана бб, 78220 Котор Варош, РС, БиХ Тел.: 051 783 119; Тел./Факс: 051 784 060 www.kpbobas.ba; jkp.bobas@blic.net</p>
<p>КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ "БОБАС" А.Д. КОТОР ВАРОШ</p>	<p>Жиро рачуни: 562-099-00003873-30 NLB Razvojna banka 551-012-00000818-43 UniCredit Bank 161-045-00607400-79 Raiffeisen bank 552-038-00027812-28 Hipo Alpe Adria bank</p> <p>Регистровано у Округном привредном суду Бањо Лука МБ:1-337-000; ЈИБ:440118160001; ПИБ:40118160001</p>

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
КП“Бобас“а.д.-КОТОР ВАРОШ
ЗА 2015.ГОДИНУ

Март 2016.године

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

САДРЖАЈ:

1	ОСНОВНИ ПОДАЦИ О КОМУНАЛНОМ ПРЕДУЗЕЋУ „БОБАС“А.Д.-КОТОР ВАРОШ.....	3
2	МИСИЈА, ВИЗИЈА И СТРАТЕГИЈА.....	5
3	МЕНАЏМЕНТ.....	6
4	ЉУДСКИ РЕСУРСИ.....	7
5	БЕРЗАНСКИ ПРОФИЛ.....	8
6	УКУПНИ ПРИХОДИ.....	9
7	УКУПНИ РАСХОДИ.....	12
8	ПОТРАЖИВАЊА.....	15
9	ОБАВЕЗЕ И РЕЗЕРВИСАЊА.....	16
10	ЈАВНЕ НАБАВКЕ.....	18
11	КВАЛИТЕТ ВОДЕ.....	19
12	ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА.....	20
	12.1. Анализа имовинског положаја.....	20
	12.2. Анализа ликвидности и финансијске стабилности.....	21
	12.3. Анализа задужености и солвентности.....	22
	12.4. Показатељ економичности.....	23
	12.5. Показатељ профитабилности.....	24
	12.6. Показатељ инвестирања.....	24
13	ПЛАНИРАНИ РАЗВОЈ ПРЕДУЗЕЋА У БУДУЋНОСТИ.....	25

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О КОМУНАЛНОМ ПРЕДУЗЕЋУ „БОБАС“А.Д. КОТОР ВАРОШ

Пуни назив: Комунално предузеће „БОБАС“а.д Котор Варош

Скраћени назив: „БОБАС“а.д. Котор Варош

Сједиште: Цара Душана бб, Котор Варош

Матични број: 1017233

Шифра дјелатности: 36.00

ЈИБ: 440111816

Скупштина општине Котор Варош је 28.02.1974.године, Рјешењем број 03-017-8/74 основала Стамбено-комунално предузеће, које је настало издвајањем из саства Основне организације удруженог рада (ОУР) предузећа „РАД“ Котор Варош.

Предузеће је до 28.12.1989.године пословало под називом Комунална радна организација „БОБАС“ са потпуном одговорношћу Котор Варош.

Рјешењем Основног суда удруженог рада Бања Лука од 01.01.1990. године извршено је усклађивање аката предузећа са Законом о предузећима и предузеће од тада послује под називом ЈКП“БОБАС“ Котор Варош.

Дана 26.04.1995.године код Основног суда у Бањој Луци извршен је упис статусних промјена у погледу власништва, те је предузеће уписано као Државно комунално предузеће „БОБАС“ Котор Варош.

Дана 12.02.1996.године код Основног суда у Бањој Луци извршена је нова статусна промјена, те предузеће од тада послује под називом Основно државно јавно предузеће (ОДЈП) за комуналне дјелатности „БОБАС“ Котор Варош.

Продајом дијела државног капитала према Закону о приватизацији, државног капитала у предузећима и усклађивањем са Законом о јавним предузећима, 13.04.2006. године извршена је промјена облика власништва (трансформација), те је предузеће уписано у судски регистар код Основног суда у Бањој Луци као Комунално предузеће „БОБАС“ а.д. Котор Варош.

Рјешењем о регистрацији код Округног привредног суда у Бањој Луци број 071-0-Пер-10-000353 од 09.07.2010. године код Округног привредног суда у Бањој Луци уписом у судски регистар извршено је усклађивање аката предузећа са Законом о привредним друштвима и промјена лица овлаштеног за заступање.

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

Рјешењем о регистрацији код Окружног привредног суда у Бањој Луци број 057-0-Пер-10-001631 од 06.12.2012.године у судски регистар уписана је промјена функције лица овлаштеног за заступање и допуна дјелатности.

Рјешењем о регистрацији код Окружног привредног суда у Бањој Луци број 057-0-Пер-11-002051 од 19.09.2011. године у судски регистар уписано је усклађивање са Законом о класификацији дјелатности по дјелатностима и Уредбом о класификацији дјелатности Републике Српске, као и промјена власничке структуре и пренос власништва према Закону о преносу права својине на капиталу Републике Српске у предузећима која обављају комуналне дјелатности на јединице локалне самоуправе (Службени гласник Републике Српске, број 50/10). Уписом у судски регистар већински власник капитала је постала локална заједница са удјелом од 65,0049 % акција.

Лице овлаштено за заступање Предузећа је Кушљић Горан, директор.

Своје пословање Друштво обавља преко следећих рачуна:

562099-0000387330 НЛБ Развојна банка

551012-0000081843 Уникредит Банка

552038-0002781228 Хипо банка

161045-0060740079 Раифајзен банка

Законски оквир

Законски оквир по коме КП“Бобас“а.д.-Котор Варош послује се заснива на начелима и условима садржаним у законима, подзаконским актима, одлукама и прописима:

- Закон о привредним друштвима („Сл.гласник РС“ бр.127/08, 58/09 и 100/11“);
- Закон о јавним предузећима („Сл.гласник РС „ бр.75/04 и 78/11);
- Закон о комуналним дјелатностима („Сл.гласник РС“ бр.124/11);

Друштво примјењује и остале прописе из области: рачуноводства (Међународни рачуноводствени стандарди-МРС и Међународни стандарди финансијског извјештавања-МСФИ), права, радних односа, интерних аката и правилника Предузећа.

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

2. МИСИЈА, ВИЗИЈА И СТРАТЕГИЈА

Мисија

Наша мисија је унапређење квалитета живота наших корисника снабдјевањем и продајом воде, као и одвођење отпадних вода и одвожење комуналног отпада. Увијек ћемо примјењивати највише међународне стандарде који гарантују квалитет производа и заштиту човјекове околине. Непрестано ћемо се залагати да испуњавамо очекивања наших корисника, акционара и запослених.

Визија

Од момента оснивања, способност организације да континуирано снабдјева потрошаче квалитетном и хигијенски исправном водом као и редовним одвозом комуналног отпада, била је јасна визија која је и до данас императив пословности менаџмента КП“Бобас“а.д.

Визију остварујемо улагањем у сопствене ресурсе, а при томе мислимо на кадрове који су запослени у предузећу, њихово непрекидно усавршавање у области система водоснабдјевања и комуналне инфраструктуре, затим улагање у савремене производне капацитете и испуњавањем регулаторних захтјева тржишта.

Стратегија Предузећа је:

- Снабдјевање и дистрибуција хигијенски исправне воде за пиће и одвођење отпадних вода;
- Редовно одвожење комуналног отпада и подизање квалитета услуга као и подизање еколошке свијести грађана;
- Поуздано, превентивно, текуће и инвестиционо одржавање постојећег водоводног и канализационог система и пратећих инфраструктурних објеката, инсталација опреме;
- Оптимално и рационално управљање свим пословним функцијама Предузећа ради ефикаснијег и профитабилнијег раста и развоја;
- Перманентно подизање нивоа стручних и извршилачких знања као и радних вјештина;
- Стална примјена и коришћење свих средстава техничке и личне заштите као и досљедна примјена мјера еколошке регулативе;
- Одговарајућа сарадња са државним и привредним институцијама.

3. МЕНАѢМЕНТ

Сагласно са Законом о привредним друштвима, осталим законским и подзаконским актима који регулишу рад Предузећа и Статут предузећа, органе КП“Бобас“а.д.-Котор Варош чине:

Представник капитала Општине Котор Варош:

- Далибор Вучановић, дипл.инг.шумарства.

Скупштина акционара:

- Предсједник Скупштине акционара Далибор Вучановић, дипл.инг.шумарства.

Надзорни одбор:

- Милка Јурић, доктор стоматологије, предсједник,
- Уна Чизмић, дипл.инг.пољ, члан,
- Предраг Тешић, економиста, члан,

Управа друштва:

- Горан Кушљић, дипл.инг.техн.-директор,
- Бранко Понорац, дипл.спорт.менаѢер,

Одбор за ревизију:

- Сретен Станивуковић, дипл.правник,
- Владана Јаворац, дипл.екон,
- Дин Тешић, дипл.правник,

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

4. ЉУДСКИ РЕСУРСИ

У Предузећу је на дан 31.12.2015.године било запослено 40 радника. Квалификациона структура запослених и структура запослених по годинама дата је у следећим табелама:

КВАЛИФИКАЦИОНА СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ у 2014.и 2015.години

СТРУЧНА СПРЕМА	2014.година		2015.година	
	Радници	Учешће	Радници	Учешће
ВСС	6	16,67 %	7	17,50 %
ССС	8	22,22 %	8	20,00 %
ВКВ	-	-	3	7,50 %
КВ	8	22,22 %	13	32,50 %
ПК	4	1,11 %	-	-
НК	10	27,78 %	9	22,50 %
УКУПНО	36	100%	40	100%

Учешће радника са стручном спремом КВ (квалификовани радник) у укупном броју запослених је највеће и износи 32,50% у 2015.години, затим је највеће учешће НК (неквалификованих радника) са учешћем од 22,50%. У Предузећу је са високом стручном спремом (ВСС) запослено 7 радника или 17,50% од укупног броја запослених.

СТАРОСНА СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ У 2014. и 2015.години

ГОДИНЕ ЖИВОТА	2014.година		2015.година	
	Радници	Учешће	Радници	Учешће
Од 18-30	3	8,33 %	5	12,50 %
Од 31-40	6	16,67 %	6	15,00 %
Од 41-50	8	22,23 %	9	22,50 %
Од 51-60	16	44,44 %	17	42,50 %
Преко 60	3	8,33 %	3	7,50 %
УКУПНО	36	100%	40	100%

Највећи број запослених има преко 51 годину, односно 20 радника или 50 % од укупног броја запослених.

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

5. БЕРЗАНСКИ ПРОФИЛ

КП“Бобас“а.д.-Котор Варош послује као акционарско друштво, са основним капиталом од 379.202,00 КМ, подијељеним на 379202 акције, номиналне вриједности од 1КМ.

Акционари имају лична и имовинска права по основу власништва над акцијама, а ризик носе до висине својих акционарских улога. Свака акција носи право на један глас. Ознака емитента у берзанском систему трговања Бањалучке берзе је **BOBS-R-A**.

Цијена једне акције КП“Бобас“а.д.-Котор Варош, на дан 31.12.2015.године је 0,50 КМ и тржишна капитализација Предузећа на исти дан је 189.601,00 КМ.

Десет највећих акционара Предузећа у 2015.години:

1. Општина Котор Варош	65,004931% акција;
2. Тешић Слободан	21,613019% акција;
3. Јурић Милан	0,858118% акција;
4. Лазаревић Милован	0,792981% акција;
5. Шкрбић Слободан	0,624997% акција;
6. Мутић Драго	0,624997% акција;
7. Божичковић Радован	0,624997% акција;
8. Жарић Радивоје	0,569090% акција;
9. Вучановић Михајло	0,541136% акција;
10. Тривуновић Митар	0,541136% акција;

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

6. УКУПНИ ПРИХОДИ

Остварени приходи предузећа у периоду од 01.01. до 31.12.2015.године од вршења основних и споредних дјелатности износе **1.206.096,00 КМ**, што је за **3,38 %** више у односу на укупни приход претходне године. Приходи су мањи од расхода за **112.894,00 КМ** оствареног губитка прије опорезивања. **Порески расход** износи **4.655,00 КМ**, тако да укупан **нето губитак периода** износи **117.549,00 КМ**. Нето добит по основу умањења ревалоризационих резерви по основу обрачуна амортизације који умањује нето губитак износи 42.758 КМ, тако да **укупан нето губитак износи 74.791,00 КМ**.

У структури укупног прихода, највећи дио 70%, односи се на остварене приходе од основних дјелатности који износе 855.242,00 КМ, што је за 4 % више у односу на остварени приход претходне године. У структури остварених прихода од основних дјелатности највећи дио односи се на:

1. Прикупљање и пречишћавање воде за пиће са 32 % укупног прихода, а износи 382.704,00 КМ, што је више за 7 % у односу на остварени приход претходне године;
2. Прикупљање и одвоз чврстог отпада са 36 % укупног прихода, а износи 434.129,00 КМ и виши је за 2.00% оствареног прихода претходне године;
3. Јавну хигијену са 38.409,00 КМ или 3 % укупног прихода и мањи је за 10 % оствареног прихода претходне године.

Приход од споредних дјелатности износи 146.603,00 КМ или 12 % укупног прихода, што је за 44 % мање у односу на исти период претходне године. Највећи дио прихода од споредних дјелатности односи се на:

- 1) Приход од манипулативних накнада са 73.889,00 КМ или 6% укупног прихода, а виши су од истих прихода у претходној години за 3 %,
- 2) Приход од канализације са 55.737,00 КМ или 5 % укупног прихода, и виши је за 4 % од прихода од канализације у претходној години,
- 3) Приход од прикључака и отклањања кварова са 15.817,00 КМ или 1 % укупног прихода, и мањи су од истих прихода у претходној години за 45 %,

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

Структура прихода предузећа приказана је следећом табелом:

ПРИХОДИ	ОСТВАРЕНО 2014 ГОДИНА	ОСТВАРЕНО 2015.ГОДИНА	ИНДЕКС
			(3/2)*100
1	2	3	4
Испоручена вода	356.856	382.704	107
Одвоз смећа	424.962	434.129	102
Јавна хигијена	42.725	38.409	90
Укупно(Основне дјелатности)	824.543	855.242	104
Реализација водоинсталатери	28.634	15.817	55
Фекалуша	3.560	940	26
Канализација	53.617	55.737	104
Манипулативни трошкови	71.693	73.889	103
Прање улица-Водара	83	-	-
Приход од одржавања путева	42.735	-	-
Водопривредна накнада	18.543	-	-
Грађевински радови	700	220	31
Укупно(Остале дјелатности)	219.565	146.603	67
Приход од камата	12	5.033	41941
Наплаћена отписана потраж.	34.090	38.566	113
Приход од донација	4.000	103.091	2577
Остали пословни приходи	83.152	57.561	69
УКУПАН ПРИХОД	1.165.362	1.206.096	103

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

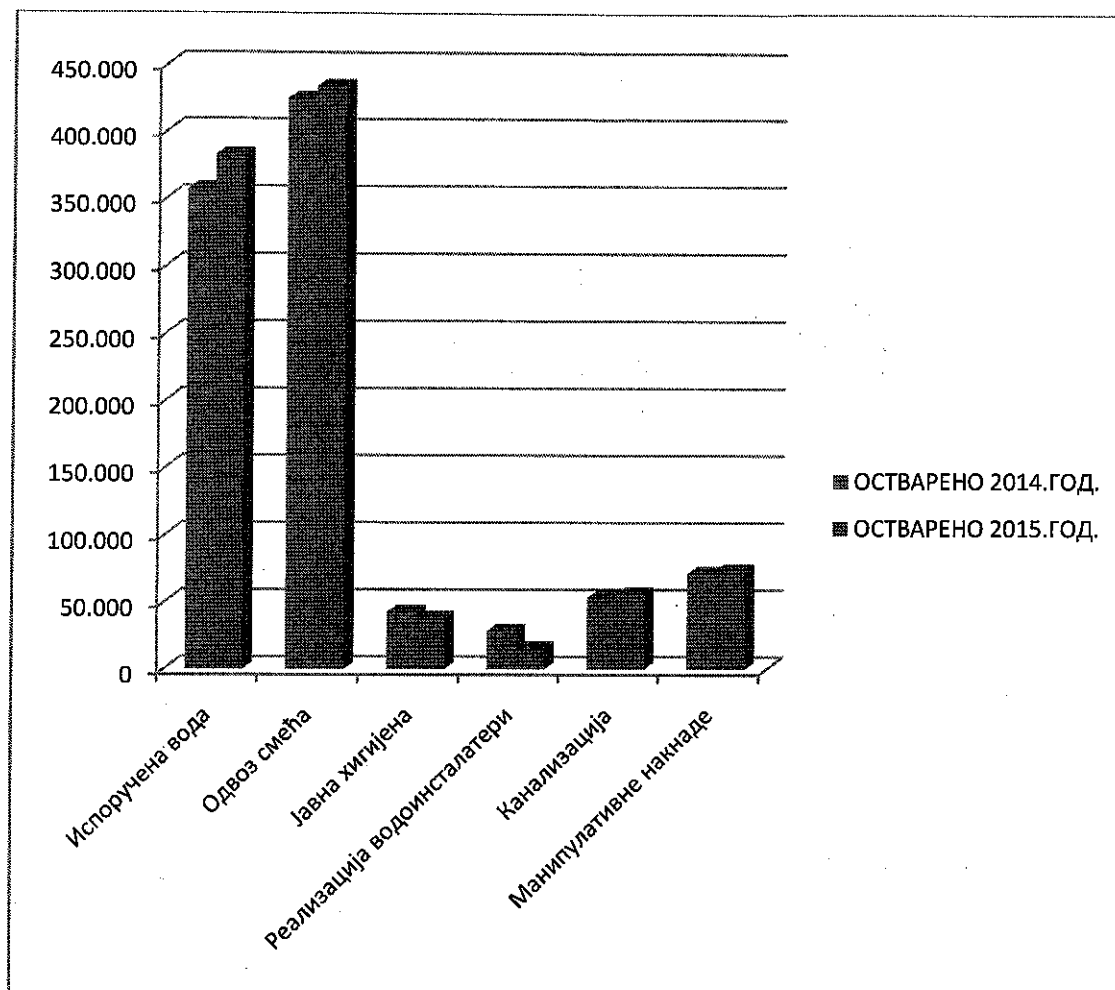

График који показује однос остварених прихода у КП“Бобас“а.д.-Котор Варош у 2014.и 2015.години;

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

7. УКУПНИ РАСХОДИ

У периоду 01.01.до 31.12.2015. године остварени укупни расходи износе 1.318.990 КМ, и за 15,47% су виши од остварених расхода у претходној години.

Највећи дио расхода односи се на:

1. Трошкови зарада, накнада зарада624.758,00 КМ
или 47 % укупно остварених расхода;
2. Трошкови горива и енергије.....145.431,00 КМ
или 11 % укупно остварених расхода;
3. Трошкови амортизације.....183.537,00 КМ
или 14 % укупно остварених расхода;
4. Расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања....113.685,00 КМ
или 9 % укупно остварених расхода;
5. Трошкови комуналних услуга-депоновања смећа.....73.535,00 КМ
или 6 % укупно остварених расхода;
6. Трошкови транспортних услуга.....18.480,00 КМ
или 1 % укупно остварених расхода;

Остварени расходи током 2015.године приказани су у наредној табели, заједно са оствареним расходима из 2014.године, а однос и поређење датих година је изражено индексом који прати апсолутан однос сваке ставке упоредо.

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

РАСХОДИ	ОСТВАРЕНО 2014. ГОДИНА	ОСТВАРЕНО 2015.ГОДИНА	ИНДЕКС
			(3/2)*100
1	2	3	4
Трошкови зарада,накнада зарада	536.275	624.758	116
Трошкови материјала за израду	36.270	16.789	46
Трошкови осталог(режијског)материјала	21.141	26.046	123
Трошкови горива и енергије	135.560	145.431	107
Трошкови транспортних услуга	22.395	18.480	83
Трошкови услуга одржавања	24.631	7.458	30
Трошкови рекламе и пропаганде	3.800	3.403	90
Трошкови осталих услуга(одржавање водовода- ископи, насипи)	88.715	96.654	109
Трошкови непроизводних услуга	20.152	24.648	122
Трошкови репрезентације	6.317	8.710	138
Трошкови премије осигурања	5.240	4.458	85
Трошкови платног промета	1.789	1.993	111
Трошкови чланарина	576	617	107
Остали нематеријални трошкови(судски трошкови и трошкови вјештачења)	7.662	20.855	272
Порез на имовину и закуп	459	459	100
Накнада за против пожара.заштиту	435	203	47
Накнада за коришћење вода	642	-	-
Водни допринос за испуштену и загађену воду	3.150	-	-
Накнада за коришћење шума	816	1.695	208
Републичка и комунална такса	1.111	1.600	144
Расходи камата	10.452	5.086	49
Расходи по основу пром.рач.пол.	-	4.429	-
Расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања	110.083	113.685	103
Расходи по основу расходавања залиха и робе и остали расходи	906	2.360	260
Допринос солидарности	2.844	5.636	198
Трошкови амортизације	100.837	183.537	182
УКУПНО	1.142.258	1.318.990	115

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

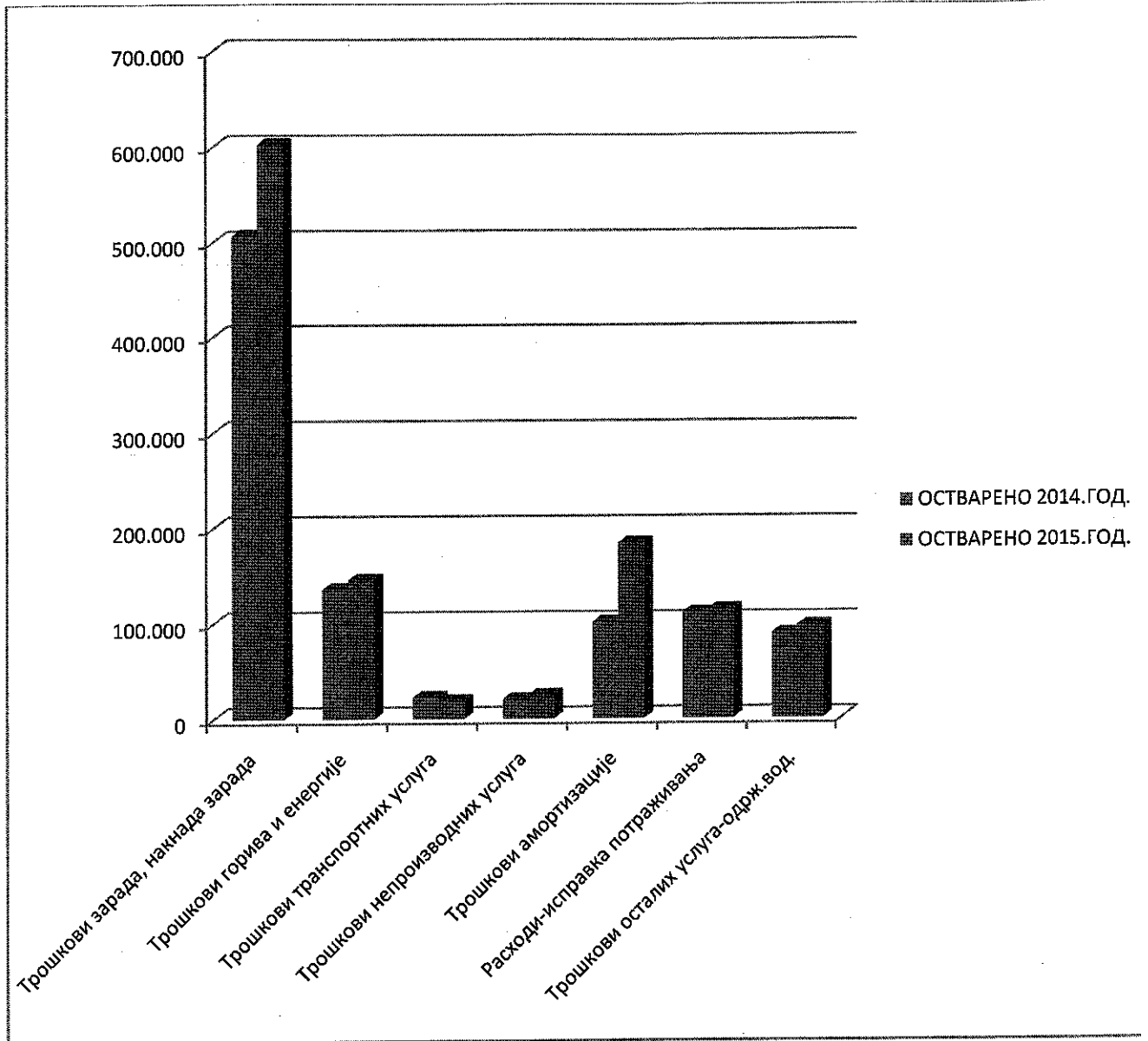

График који показује однос остварених расхода у КП“Бобас“а.д. Котор Варош у 2014. и 2015. години;

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

8. ПОТРАЖИВАЊА

У периоду од 01.01.2015.год до 31.12.2015.год. Служба наплате је вршила редовне активности око наплате воде и одвоза отпада, као и активности употребе система опомена и искључења како би дошло до повећања наплате. С обзиром да је овај фактор одраз платежне моћи привредних субјеката и свих осталих корисника КП“Бобас“а.д. јасно је зашто је ово приоритет. Поред тога, Предузеће се сусреће и са проблемима који се вежу за потрошаче, а односе се на разне варијације избјегавања плаћања услуга према КП“Бобас“а.д. Укупна нето потраживања на дан 31.12.2015.године износе 424.819,95 КМ.

Поред наведеног наглашавамо старија потраживања Предузећа, чија наплата није потпуно извјесна и нема тачно одређен временски рок реализације, велика је препрека за рад и развој КП“Бобас“а.д.-Котор Варош. Кумулативна наплата потраживања за 2014.и 2015.годину дата је у следећој табели:

Купци	2015.година			2014.година		
	Фактурисано	Наплаћено	% Наплате	Факту.	Наплаћ.	% Наплате
ДОМАЋИНСТВА	776.051,57	565.943,40	72,93	735.979,60	531.391,36	72,20
КУЋНИ САВЈЕТИ	313.545,87	166.727,34	53,17	297.005,29	154.931,40	52,16
МЈЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ	337.032,10	72.316,46	21,46	286.003,26	64.753,41	22,64
ДРЖАВНА ПРЕДУЗЕЋА И ЈАВНЕ УСТАНОВЕ	243.719,04	163.574,23	67,12	289.329,12	171.153,18	59,16
ПРИВАТНА ПРЕДУЗЕЋА И РАДЊЕ	337.253,77	223.745,24	66,34	282.955,79	193.480,64	68,38
УКУПНО	2.007.602,35	1.192.306,67	59,39	1.891.273,06	1.115.709,99	59,00

Анализирајући 2015.и 2014.годину видимо да није било неких великих одступања у погледу % наплате потраживања и да се она у укупном износу креће 59,39% у 2015.години и 59,00% у 2014.години. Задатак службе наплате је да у будућем периоду подигне % наплате посежући за свим инструментима наплате, поготово за потрошаче који ову обавезу покушавају избјећи. Тако су у извјештајној години поднесене 121 тужбе према комитентима са вриједношћу од 26.291,71 КМ.

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

9. ОБАВЕЗЕ И РЕЗЕРВИСАЊА

Укупне обавезе за период од 01.01. до 31.12.2015.године износе 719.286,00 КМ, што је за 4 % више у односу на претходну годину. Највећи дио обавеза односи се на:

1. Обавезе према добављачима.....225.326,00 КМ или 31% укупних обавеза;
2. Обавезе за зараде и накнаде зарада.....76.190,00 КМ или 11% укупних обавеза;
3. Обавезе за порезе, царине и др.дажбине.....37.481,00 КМ или 5% укупних обавеза;
4. Обавезе за ПДВ.....10.498,00 КМ или 1% укупних обавеза;
5. Краткорочне фин.обавезе и обавезе по издатим ХОВ.....30.000,00 КМ или 4% укупних обавеза;
6. Остале обавезе из пословања (експрописано земљиште) 156.686,00 КМ или 22% укупних обавеза;
7. Друге обавезе (обавезе по основу камата, обавезе према члановима управног и надзорног одбора и остале краткорочне обавезе).....3.065,00 КМ или 0,4% укупних обавеза;

Највећи дио обавеза према добављачима односи се на обавезе према „Електродистрибуцији“, Бања Лука које износе 60.327,00 КМ или 27% обавеза према добављачима, важно је истаћи да са поменутиим добављачем има Предузеће склопљен уговор о репрограму дуга и да Предузеће мјесечно редовно сервисира износ мјесечне обавезе по репрограму и текућу потрошњу. У погледу величине обавезе највећа обавеза предузећа је обавеза за експрописано земљиште и она на дан 31.12.2015.године износи 156.686,00 КМ. Веома важно је истаћи да је до сада предузеће по основу обавеза за земљиште имало велика издвајања новчаних средстава што ћемо приказати одговарајућим табелама;

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

Исплате КП“Бобас“а.д. Котор Варош за експрописано земљиште у периоду 2010-2014 године;

Година	Износ исплате
2010	37.980,40 КМ
2011	96.130,77 КМ
2012	58.217,18 КМ
2013	38.016,14 КМ
2014	41.529,06 КМ
УКУПНО	271.873,55 КМ

Исплате КП“Бобас“а.д. Котор Варош за експрописано земљиште у 2015.години;

Име тражиоца	Износ исплате
Видовић Ивуша	3.100,00 КМ
Марић Нико	5.000,00 КМ
Маркушић С. Луца	30.627,20 КМ
Милић Милица	3.780,00 КМ
УКУПНО	42.507,20 КМ

Обавезе за експрописано земљиште на дан 31.12.2014.године;

Име тражиоца	Износ обавезе
Маркушић-Суботић Луца	48.441,74 КМ
Петричевић Иво	20.192,00 КМ
Марковић Мато	52.539,00 КМ
Марић Нико	4.165,00 КМ
Јелић Иво	12.757,50 КМ
Ковач Марко	15.335,00 КМ
УКУПНО	156.686,24 КМ

РЕЗЕРВИСАЊА

На дан 31.12.2015.године, Предузеће је признало резервисање за одлазак у пензију једног запосленог радника у износу од 1.756 КМ, тј. у висини три мјесечне плате остварене од стране запосленог. Остала дугорочна резервисања у износу од 4.909.555,18 КМ, односе се на средства стечена по основу Уговора о додјели на управљање, коришћење и одржавање градске канализационе мреже.

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

10. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Послови и задаци Службе набаве обухватају:

- праћење позитивних прописа у домену набавке робе, а посебно Закона о јавним набавкама БИХ, те смјерница и Правилника о јавним набавкама КП“Бобас“а.д.
- припремање тендера и прикупљање понуда за набавку роба и услуга;
- провођење поступка набавки роба и услуга према утврђеној процедури;
- устројавање и вођење евиденције према прописаној процедури поступка јавних набавки;
- контрола свих улазних фактура;
- евиденција набавки према склопљеним уговорима по проведеним тендерима и прикупљеним понудама;
- евиденцију добављача по врсти робе и услуга у циљу планирања набавки.

У извјештајном периоду набавке су вршене сходно усвојеном Плану набавки за 2015.годину и према конкретним захтјевима појединих служби у Предузећу по поступку и процедурама како је то регулисано Законом о јавним набавкама БИХ.

Поступци јавне набавке	Вриједност (у КМ)	Учешће (%)
Отворени поступак	54.945,30	31,45
Конкурентски захтјев	81.200,00	46,47
Директни поступак	38.577,71	22,08
УКУПНО	174.723,01	

Провођење поступака јавних набавки у периоду јануар-децембар 2015.године, вршено је у складу са Законом о јавним набавкама и поштујући дозвољене оквире предвиђене за директне споразуме, тако да је у складу с тим у претходном табеларном приказу дат преглед свих набавки по поступцима. Планиране набавке за 2015.године су биле 282.945,00 КМ, а реализоване 174.723,01 КМ, што износи око 61,75% реализације плана набавки за 2015.годину.

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

11.КВАЛИТЕТ ВОДЕ

Контрола квалитета воде се врши континуирано током цијеле године. Све активности које се доводе у везу контроле квалитета воде се проводе по програму усаглашеним са надлежном Републичком санитарном инспекцијом, а у складу са нормативима прописаним Правилником о хигијенској исправности воде за пиће. КП“Бобас“а.д. анализе воде шаље посредством Дома здравља Котор Варош који узима узорке воде на унапријед одређеним локацијама и те узорке Дом здравља прослеђује Институту за јавно здравство Републике Српске. У току 2015.године извршено је 55 анализа воде и добили смо исто толико извјештаја да је вода КП“Бобас“а.д.-Котор Варош хемијски и бактериолошки исправна за пиће, што и јесте основна мисија предузећа.

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

12. ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА

У оквиру финансијске анализе извршена је анализа: имовинског положаја, финансијске равнотеже, задужености, економичности, профитабилности и инвестирања.

12.1. Анализа имовинског положаја

Структура имовине предузећа је одређена интезитетом улагања у поједине облике имовине (сталну или обртну) и степеном кориштења капацитета предузећа. Уобичајно је да индустријска предузећа имају значајан удио сталне имовине (нематеријална улагања, грађевински објекти, опрема и сл) док предузећа из области трговине или услуга имају доминантан удио обртне имовине (залихе, кракорочна потраживања, готовина и сл.) Такође, уобичајно је да се код великих предузећа, која не користе довољно своје капацитете, повећава удио сталне имовине с обзиром да се обртна имовина знатно смањује (нпр.залихе или потраживања) док је стална имовина фиксна и њен удио процентуално расте. У наредне двије табеле дата је структура и ефикасност кориштења имовине КП“БОБАС“А.Д. Котор Варош.

ОПИС	2014		2015	
	Износ	%	Износ	%
1.Стална имовина	7.962.204	93	7.735.878	93
2.Обртна имовина	558.045	7	567.667	7
3.Укупно (1+2)	8.520.249	100%	8.303.545	

ОПИС	2014		2015	
	Износ		Износ	
1.Приход од продаје		1.128.976		1.158.227
2.Укупна имовина		8.520.249		8.303.545
3.Обртна имовина		558.045		567.667
4.Залихе		32.337		40.070
5.Коефицијенти обрта				
5.1. Укупне имовине (1/2)		0.13		0,14
5.2. Обртне имовине (1/3)		2.02		2,04
5.3. Залиха (1/4)		34.91		28,90

Као што је видљиво структура имовине КП“БОБАС“А.Д. Котор Варош је таква да велики проценат заузима стална имовина тако да не можемо говорити о уравнотежености између сталне и обртне имовине.

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

Код анализе коефицијената обрта неопходно је нагласити да што су коефицијенти обрта виши та показује да је ефикасност кориштења имовине виша. Супротно, уколико су коефицијенти обрта нижи то нам показује да је ефикасност кориштења имовине мања и будући да је капитал фиксан неопходно је имати веће позајмљене изворе финансирања, а самим тим и веће финансијске расходе. Када се посматра КП“БОБАС“А.Д. Котор Варош видљиво је да су коефицијенти обрта укупне имовине и обртне имовине релативно ниски док је коефицијент обрта залиха висок, што је и логично имајући у виду да се Предузеће не бави трговачком или производном дјелатношћу и да нема високе залихе.

12.2 Анализа ликвидности и финансијске стабилности

Ликвидност је способност предузећа да плати обавезу у моменту њеног доспјећа. Ликвидност се мјери путем већег броја коефицијената ликвидности.

Финансијска стабилност је условљена односом између дугорочно везане имовине и трајних и дугорочних извора финансирања. Што су дугорочно везана средства покривена са већим износом трајних и дугорочних средстава финансирања, постоји већа финансијска стабилност, односно већа је сигурност у дугорочно одржавање ликвидности. У наредној табели приказана је структура финансијске равнотеже КП“БОБАС“А.Д. Котор Варош.

ОПИС	2014	2015
	Износ	Износ
1.Готовина	61.941	84.096
2.Краткорочна потраживања и пласмани	462.238	443.501
3.Укупно (1+2)	524.179	527.597
4.Краткорочне обавезе	402.315	644.948
5.Коефицијент текуће ликвидности (3/4)	1.30	0,82
6.Стална имовина	7.962.204	7.735.878
7.Залихе	32.377	40.070
8.Дугорочно везана имовина (6+7)	7.994.581	7.775.948
9.Капитал	2.757.236	2.627.947
10.Дугорочне обавезе	225.261	74.338
11.Дугорочна резервисања	5.073.485	4.956.312
12.Трајни дугорочни капитал (од 9 до 12)	8.055.982	7.661.597
13.Коефицијент финансијске стабилности (8/12)	0.99	1,01

Уколико је коефицијент ликвидности већи од 1 предузеће је ликвидно и може нормално извршавати своје краткорочне обавезе. У пракси, с обзиром да се сва краткорочна потраживања не могу тренутно претворити у готовину, неопходно је да коефицијент ликвидности буде већи од 1,20 да би предузеће имало задовољавајућу ликвидност. Када

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

се посматра кретање коефицијента ликвидности КП“БОБАС“А.Д, Котор Варош оно у последње две године износи 1,30 у 2014.години, и 0,82 у 2015.години, што значи да је у 2015.години дошло до погоршања ликвидности и да у будућем периоду Предузеће може доћи у стање неликвидности односно немогућности извршења текућих обавеза.

Када се ради о коефицијенту финансијске стабилности пожељно је да је он мањи од 1. То нам показује да је трајни и дугорочни капитал већи од дугорочно везане имовине, односно да је један дио краткорочно везане имовине финансиран из трајних извора. На тај начин се повећава сигурност да ће Предузеће моћи у будућности одржати задовољавајућу ликвидност. Финансијска стабилност са коефицијентима 0,99 и 1,01 у последње две године код КП“БОБАС“А.Д. Котор Варош је на прихватљивом нивоу.

12.3. Анализа задужености и солвентности

Задуженост се одређује преко структуре пасиве са становишта власништва. Прихватљива структура пасиве зависи од више фактора као што су: органски састав имовине, висина инфлације, рентабилност и ликвидност.

Висок органски састав имовине (однос између сталне и обртне имовине) има за посљедицу тежњу да повећа удио властитог капитала у структури пасиве. То је првенствено условљено чињеницом да велика стална имовина има за посљедицу високе трошкове амортизације и самим тим висок ниво пословног ризика. Зато је нормална оријентација ка властитим изворима средстава да би се смањили расходи финансирања, а самим тим и финансијски ризик и да би се укупан ризик свео на прихватљиву мјеру.

Уколико је стопа инфлације висока то такође има за посљедицу повећање сопственог капитала јер висока инфлација неповољно утиче на позајмљивање капитала, с обзиром да је изузетно тешко одредити реалну цијену капитала, односно каматну стопу. С друге стране, висока рентабилност и ликвидност утичу на повећање учешћа позајмљеног капитала у укупној пасиви због чињенице да позитивно дјелују како на способност предузећа да сервисира обавезе по основу позајмљеног капитала, тако и на расположење повјерилаца да позајмљују капитал.

У наредној табели дати су подаци о задужености КП“БОБАС“А.Д. Котор Варош у претходне двије године.

ОПИС	2014		2015	
	Износ	%	Износ	%
1.Капитал	2.757.236	80.00	2.627.947	78.00
2.Дугови	689.528	20.00	719.286	22.00
3.Пасива (1+2)	3.446.764	100%	3.347.233	100%

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

Када се посматра структура капитала КП“БОБАС“А.Д. Котор Варош видљиво је да је веома висок удио капитала у структури пасиве, односно да предузеће релативно има мале дугове(обавезе).

Солвентност представља способност Предузећа да плати дугове и то не у року доспјећа већ било кад, па чак и из ликвидационе или стечајне масе. Солвентност се мјери коефицијентом солвентности, као односом између пословне имовине и дугова. Да би Предузеће било солвентно неопходно је да је коефицијент солвентности већи од 1. Међутим, у случају да Предузеће иде у стечај или ликвидацију утржива вриједност имовине је знатно мања од књиговодствене тако да се може закључити да није довољно да коефицијент солвентности буде 1 да би се констатовало да је неко друштво солвентно. У наредној табели дата је анализа солвентности Предузећа у задње две године.

ОПИС	2014	2015
	Износ	Износ
1.Актива	3.446.764	3.347.233
2.Дугови	689.528	719.286
3.Коефицијент солвентности (1/2)	4.99	4,65

КП“БОБАС“А.Д. Котор Варош има релативно стабилан коефицијент солвентности који се креће у 2014.години са 4,99 и 4,65 у 2015.години.

12.4. ПОКАЗАТЕЉ ЕКОНОМИЧНОСТИ

Економичност пословања представља однос између прихода и расхода предузећа. Пожељно је да коефицијент економичности буде бар 1 како би уопште могли говорити да су расходи покривени приходима. Што је тај коефицијент већи од 1 можемо говорити о позитивној економичности у Предузећу, а чим је мањи од 1 ради се о негативној економичности у Предузећу и менаџмент мора у тој ситуацији предузети неке активности.

Код КП“Бобас“а.д. он за 2015.годину износи;

Коефицијент економичности=укупни приходи/укупни расходи=1.206.096/1.318.990=0,91<1

Можемо констатовати на основу израчунатог коефицијента да је наше Предузеће за 2015.годину имало негативну економичност односно коефицијент економичности је био 0,91.

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

12.5. ПОКАЗАТЕЉ ПРОФИТАБИЛНОСТИ

Профитабилност предузећа јесте његова зарађивачка моћ, односна да на укупну имовину и основни капитал донесе Предузећу позитивну зараду. Уколико Предузеће има нето губитак на крају пословне године као што је то случај са нашим предузећем које је за 2015.годину имало 74.791 КМ губитка, можемо констатовати да је КП“Бобас“а.д. за 2015.годину имало негативну профитабилност, односно уложена имовина и капитал нису одбацивали зарађивачку моћ по јединици уложене имовине и капитала. Профитабилност се мјери коефицијентима профитабилности који су: нето маржа покрића, стопа поврата имовине и стопа поврата капитала. Израчунавају се на следећи начин и код нашег Предузећа износе:

Нето маржа покрића=нето добит/укупни приход=-74.791/1.206.096=-0,062;

Стопа поврата имовине=нето добит/укупна имовина=-74.791/8.303.545=-0,009;

Стопа поврата капитала=нето добит/основни капитал=-74.791/379.202=-0,20;

12.6. ПОКАЗАТЕЉ ИНВЕСТИРАЊА

Инвестирање се односи на атрактивност предузећа у погледу заинтересованих страна за улагање. Најбољи показатељ атрактивности предузећа за улагање јесте његова што већа добит по акцији. Израчунава се односом нето добити и укупног броја акција предузећа. У нашем случају пошто смо имали нето губитак за 2015.годину у износу од 74.791 КМ не можемо говорити о атрактивности инвестирања у КП“Бобас“а.д.-Котор Варош за 2015.годину.

Добит по акцији= нето добит/број акција= -74.791/379.202= -0,20

Можемо констатовати на основу израчунатог показатеља да на основу купљене 1 акције у 2015.години одбацивало је губитка по акцији 0,20 пфенинга за 2015.годину.

Извјештај о пословању-КП“Бобас“а.д.-Котор Варош-2015.година

13. ПЛАНИРАНИ РАЗВОЈ ПРЕДУЗЕЋА У БУДУЋНОСТИ

Развој будућих активности Предузећа, уз остварење бољих финансијских резултата, захтјева сагледавање главних опасности односно предности у интерном и екстерном окружењу, као и остварене финансијске резултате из претходних периода.

Под интерним предностима подразумјева се прије свега пословање базирано на уговорима, првенствено са општином Котор Варош, који обезбјеђују сигурну базу корисника услуга и финансијска средства. Да би се квалитет услуга повећао на још већи ниво потребно је континуирано радити на побољшању техничке опремљености и интеракцији свих запослених за подизање продуктивности пословања.

У екстерне опасности првенствено убрајамо тренутну економско-социјалну ситуацију у земљи која се у великој мјери одражава на слабљење платежне способности корисника услуга и раст трошкова пословања. Предности које долазе из екстерног окружења подразумјевају очекивани раст тржишта, односно ширење локалне заједнице праћено интерним миграцијама становништва у правцу урбанијих средина, прије свега Општини Котор Варош. У наредном периоду у плану је ширење градске водоводне мреже. У сарадњи са Општином Котор Варош и са организацијом UNDP у завршници имплементирања је пројекат рециклажне станице који би умногоме донио значајне привредне косеквенце. Ширење водоводне мреже и броја корисника у наредном периоду отварају потребу за повећаном потребом броја контејнера, чија набавка у престојећем периоду се поставља као један од приоритета за још ефикасније пословање предузећа. За потребе одржавања водоводне и канализационе мреже у плану за будуће пословање предузећа је набавка одговарајуће машине комбинирке.

Свакако да Предузеће своју шансу за подизање квалитета и квантитета посла види у новој сегментацији тржишта те могућности појаве нових производа. То се првенствено односи на развој тржишта секундарних сировина и развој еколошких услуга (у ове услуге улазе: услуге индустрије, сертификација, израда пројеката, анализа и мјерење и сл.) Новим производима стварају се и могућности учествовања у приступним фондовима ЕУ као и фондовима других међународних организација које учествују у финансирању активности управљања чврстим отпадом; то су прије свега WB, IFC, EBRD, EIB.

В. Д. Директор-а
Гордан Кушћин, дипл.инг.техн.

